

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
19.04.2024 р. (протокол № 3)

Ректор Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
(для вступників в аспірантуру)

вступного іспиту зі спеціальності 024 Хореографія
освітньо-наукова програма Хореографія
третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії)

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність: 024 «Хореографія»

Львів 2024

Загальні зауваги

Вступники третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) по спеціальності 024 Хореографія проходять співбесіду на кафедрі режисури та хореографії. Відбувається у формі презентації.

Тема співбесіди: представлення кола наукових пошуків майбутнього аспіранта, визначення напрямку можливого наукового дослідження (написання дисертації).

Протокол співбесіди подають у відділ аспірантури та докторантури. Після чого майбутні аспіранти складають вступні іспити з:

- спеціальності – в обсязі відповідної навчальної програми рівня вищої освіти магістра;
- філософії – в обсязі відповідної навчальної програми;
- Вступники в аспірантуру у 2024 році мають надати для участі у конкурсному відборі результати єдиного вступного іспиту ЄВІ за 2023 або 2024 роки. При цьому оцінка за тест з іноземної мови для вступників в аспірантуру має становити не менше ніж 130 рейтингових балів. Дані про результати ЄВІ будуть внесені до картки фізичної особи в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО).

Перелік питань для іспиту по спеціальності 024 Хореографія:

I. Представлення наукового реферату абітурієнта (тема наукового реферату пов'язана з майбутнім дисертаційним дослідженням).

II. Відповідь на теоретичне питання із запропонованого переліку:

- «Хорологія – мистецтвознавча дисципліна».
- «Методологія вивчення хореографічного мистецтва».
- «Хореографія як вид мистецтва».
- «Формування хореографічної освіти в Україні».
- «Становлення професійного виконавства хореографічного мистецтва в Україні».
- «Європейський хореографічний театр ХХ ст. – початку ХХІ ст.».
- «Тенденції розвитку хореографічного мистецтва ХХ ст.».
- «Аматорське танцювальне мистецтво – джерело збереження національних традицій українського народу».
- «Види, типи, стилі напрями хореографії».
- «Танцювальна культури від первісного суспільства до середньовіччя».
- «Зародження і формування балетного театру від витоків до кінця ХVІІІ ст.».
- «Тенденції розвитку хореографічного мистецтва ХІХ ст.».
- «Хореографічне мистецтво ХХ ст. початку ХХІ ст.».
- «Характеристика українського народної танцювальної культури».
- «Фольклорний і народно-сценічний танець».
- «Провідні діячі українського хореографічного мистецтва».
- «Витоки українського балетного театру».
- «Розвиток аматорського хореографічного мистецтва в Україні».
- «Вплив творчої постаті на формування хореографічного мистецтва».
- «Понятійно-категоріальний апарат хореографічного мистецтва».

- «Методика викладання хореографічних дисциплін».
- «Композиція і постановка танцювального номеру».
- «Основні вимоги і принципи класичного танцю».
- «Теорія та методика проведення тренажу класичного танцю».
- «Теорія та методика проведення тренажу народно сценічного танцю».
- «Теорія та методика проведення тренажу сучасного танцю».
- «Закони драматургії у хореографічному мистецтві».
- «Етапи створення танцювального твору».
- «Джерела виникнення народного хореографічного мистецтва».
- «Танець в культових ігрищах та сімейно-побутових традиціях, обрядах, піснях».
- «Керівник хореографічного колективу – характеристика, завдання та обв'язки».
- «Репетитор хореографічного колективу».
- «Балетмейстер – характеристика, завдання та обв'язки діяльності». «Навчально-тренувальна робота керівника хореографічного колективу».
- «Методологія збору, обробки та фіксації хореографічного фольклорного матеріалу».
- «Національні балети України».
- «Основні теорії походження танцю».
- «Хореографічне мистецтво античності».
- «Характеристика українського народної танцювальної культури»
- «Характеристика балетного мистецтва романтизму».
- «Балети провідних театрів опери та балету України».
- «Українські балетні театри».
- «Хореографічне мистецтво України кінця XIX початку XX ст.».
- «Просторові форми побудови хореографічного твору».
- «Синтез мистецтв у хореографічному мистецтві».
- «Хореографічна творчість провідних митців XX ст.»
- «Стильові видозміни хореографічного мистецтва від класики до постмодернізму».
- «Хореографічна творчість провідних митців України».

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ

Вимоги і методика написання фахового вступного наукового реферату для вступу Освітньо-наукову програму Хореографія третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії).спеціальність 024 Хореографія

Відповідно до вимог закладів вищої освіти вступники до аспірантури мають написати вступний реферат відповідно до обраної наукової спеціальності. Зміст реферату має розкривати скерованість наукових пошуків у майбутньому дисертаційному дослідженні. Мета реферату – довести, що вступник володіє необхідними теоретичними і практичними знаннями з обраного напряму наукової діяльності.

Вступник до аспірантури повинен мати достатній рівень знань та навичок, необхідних для початку власних наукових досліджень, тому при написанні наукового реферату йому необхідно:

- довести високий рівень своїх знань з обраної наукової спеціальності;
- продемонструвати схильність до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем;
- сформулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.

Реферат має носити характер творчої самостійної науково-дослідної роботи, з дотриманням норм академічної доброчесності.

Виклад матеріалу не повинен обмежуватися лише описовим підходом до розкриття обраної теми, а також він має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми і власну точку зору на можливі варіанти її вирішення.

Автор реферату повинен виявити чітке розуміння проблеми, знання дискусійних питань, пов'язаних з нею, вміння підбирати і систематизувати фактичний матеріал, робити обґрунтовані висновки, прогнозувати перспективи свого подальшого дослідження.

Тема реферату обирається вступником самостійно (за погодженням із передбачуваним науковим керівником).

Реферат рецензується передбачуваним науковим керівником (за призначенням завідувача кафедри) та перевіряється на дотримання норм академічної доброчесності. Реферат оцінюється за чотирьохбальною системою, а оцінка впливає як на допуск до вступних іспитів, так і на зарахування до аспірантури. Реферат з обраної наукової спеціальності разом з іншими документами, передбаченими правилами прийому до аспірантури, вступник подає до приймальної комісії.

Реферат повинен мати чітку структуру:

Титульний аркуш – це перша сторінка, на якій вказується міністерство; назва навчального закладу, в якому виконується робота; назва кафедри; повна назва теми роботи; прізвище та ініціали студента-дослідника, відділення; прізвище, ініціали, вчене звання наукового керівника; рік і місце виконання роботи.

Зміст – сторінка роботи, яка містить назву та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів; заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті і розміщуються один під одним (перелік умовних позначень при необхідності).

Вступ – обґрунтовується актуальність теми, її практична значущість; визначається об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження; розглядаються методи, за допомогою яких воно проводилось; розкривається структура роботи, її основний зміст. Обов'язкова частина вступу – огляд літератури з теми дослідження, в який включають найбільш цінні, актуальні роботи (10–15 джерел). Огляд повинен бути систематизований аналізом теоретичної, методичної й практичної новизни, значущості, переваг та недоліків робіт.

Розділи і підрозділи основної частини – про аналізований і систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів (глав і параграфів); кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ окрему частину цього питання; відмічається головна ідея, а також тези кожного підрозділу; розкривається теорія питання та досвід практичної роботи.

Висновки – підсумок проведеної роботи, подаються у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій, які відповідають поставленим завданням; відмічається не тільки позитивне та недоліки, а також і конкретні рекомендації щодо їх усунення;

Список використаної літератури – відображає обсяг використаних джерел та ступінь вивчення досліджуваної теми; містить бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над темою.

Увага!!! Не використати джерельну базу країн агресорів (російськомовну літературу і інтернет ресурси).

Додатки – не є обов'язковим елементом і не входять до основного ліміту обсягу роботи, однак підвищують рівень довіри до результатів роботи, свідчать про їхню достовірність; містять допоміжний матеріал у вигляді зразків анкет, тестів, таблиць допоміжних цифрових даних, схем, графіків, карт, ілюстрованого матеріалу та ін.

Основні вимоги до науково-дослідної роботи:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану певної галузі науки та перспективам розвитку, практичним завданням відповідної сфери;
- вивчення та критичний аналіз монографічних і періодичних видань з теми;
- вивчення та характеристика історії досліджуваної проблеми та її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;
- чітка характеристика предмета, мета і метод дослідження, опис та аналіз проведених автором експериментів;
- узагальнення результатів, обґрунтування їх, висновки та практичні рекомендації.

Обсяг реферату визначається специфікою теми і змістом документів, кількістю відомостей, практичним значенням (20–25 сторінок).

Загальні правила та вимоги до оформлення науково-дослідної роботи

Аркуш формату А4, надрукованих через 1,5 інтервалу, шрифт Times New Roman 14. Поля сторінок: верхнє – 20 мм, нижнє – 25 мм, праве – 10 мм, лівє – 30 мм. Рівняння тексту – по ширині сторінки, без переносів.

Заголовки структурних частин: **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ** друкують великими літерами симетрично до тексту.

Назву розділу друкують маленькими літерами (перша велика) з абзацного виступу, абзацний виступ повинен бути однаковим і дорівнювати 10 см.

Крапка в кінці заголовку не ставиться. Відстань між заголовками та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервали.

Зноски розміщують у нижній частині сторінки, їх не переносять на наступну сторінку.

Сторінки рукопису послідовно нумерувати, починаючи з обкладинки і до останньої сторінки, у правому верхньому куті, нумерація таблиць, рисунків повинна бути наскрізна.

Розмір таблиці не повинен перевищувати друкарське поле аркуша, таблиця повинна мати заголовок, на кожну таблицю в тексті обов'язково повинно бути посилання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АБИТУРІЄНТА

Методика роботи з хореографічним колективом .

1. Голдрич О. Методика викладання хореографії. – Львів : Сполом, 2006. – 84 с.
2. Голдрич О. Методика роботи з хореографічним колективом: Посібник для студентів-хореографів навчальних закладів України I-II рівнів акредитації (видання друге, виправлене та доповнене). – Львів : Сполом, 2007. – 72 с.
3. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. – вид. друге, доповнене. – Львів : СПОЛОМ, 2006. – 172 с.
4. Дереворіз О. Танцювальний гурток. – Тернопіль-Харків : «Ранок», 2009. – 80 с.
5. Забрєдовський С. Методика роботи з хореографічним колективом : навч. посіб. / С. Забрєдовський. – К. : НАКККіМ, 2011. – 188 с.
6. Тараканова А. Танцюйте з нами. Навчально-методичний посібник – Вінниця : Нова книга, 2010. – 160 с.
7. Шалапа С. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник / С. Шалапа, Н. Корисько. – Ч. 1. – Київ : НАКККіМ, 2015. – 220 с.
8. Шалапа С. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник / С. Шалапа, Н. Корисько. – Ч. 2. – Київ : НАКККіМ, 2015. – 252 с.

Композиція і постановка танцю

9. Кривохижа А. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера / А. Кривохижа. – Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. – 172 с.
10. Лань О. Мистецтво балетмейстера. Хореографія великої форми / О. Лань. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. – 198 с.
11. Маркевич Л. Мистецтво балетмейстера : навч.-метод. посіб. / Л. Маркевич. – Рівне : О. Зень, 2019. – 164 с.
12. Мартиненко О. Хороводи : навч.-метод. посіб. з дисципліни «Мистецтво балетмейстера» / О. Мартиненко. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2013. – 116 с.
13. Рахівіашвілі А. Мистецтво балетмейстера / А. Рахівіашвілі, О. Білаш. – Київ : КНУКіМ, 2017. – 152 с.
14. Шевченко В. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії / В.Шевченко. – Київ : ДАКККіМ, 2006. – 184 с.

Український, народно-сценічний танець

15. Аксьонова І. Основи українського народно-сценічного танцю: історичні аспекти: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Хореографія». – Рівне РДГУ, 2009. – 26 с.
16. Аксьонова І. Танцювальна лексика Поліського краю: навчальний посібник / І.Аксьонова. – Рівне: видавець О.Зень, 2012. – 254 с.
17. Герасимчук Р. Народні танці українських Карпат. Книга 1. Гуцульські танці. – Львів: Національна академія наук України. Інститут народознавства, 2008. – 608 с.
18. Герасимчук Р. Народні танці українських Карпат. Книга 2. Бойківські і лемківські танці. – Львів : Національна академія наук України. Інститут народознавства, 2008. – 318 с.

19. Голдрич О., Хитряк С. Музична хрестоматія. – Львів : Край, 2003. – 232 с.
20. Забрєдовський С. Витоки українського танцю: навчально-методичний посібник / С. Забрєдовський. – Київ : Центр національних культур, 2008. – 191 с.
21. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Посібник. Частина друга. – Київ : Мистецтво, 1976. – 286 с.
22. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю. Посібник. Частина перша. – Київ : Мистецтво, 1975. – 224 с.
23. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю : підручник / С. Зубатов. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 376 с.
24. Зубатов С. Методика викладання українського народного танцю. Другий рік навчання : підручник / С. Зубатов. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. – 416 с.
25. Зубатов С. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців / С. Зубатов. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. – 376 с.

Сучасний танець

26. Колногузенко Б. Сучасний танець та методика його викладання : конспект лекцій для студентів хореограф. від-нь мистец. / Б. Колногузенко, І. Макарова. – Харків : Слово, 2015. – 137 с.
27. Плахотнюк О. Стилї та напрямки сучасного хореографічного мистецтва – Львів : ЦТДЮГ, 2009. – 80 с.
28. Погребняк М. Нові напрями театрального танцю ХХ – поч. ХХІ столїття : історико-культурні передумови, крос-культурні звязки, стильова типологія : монографія / М. Погребняк. – Київ : ПП «Астроя». 2020. – 327 с.
29. Погребняк М. Танець «модерн» ХХ ст. : витоки, стильова типологія, панорама історичної ходи, еволюція : монографія / М. Погребняк. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2015. – 312 с.
30. Сучасне хореографічне мистецтво: підгрунття, тенденції, перспективи розвитку : навч.-метод. посіб. / упор. О. Плахотнюк. – Львів : СПОЛОМ, 2016. – 240 с.
31. Сучасне хореографічне мистецтво: підгрунття, тенденції, перспективи розвитку. II частина : навчально-методичний посібник / упоряд. О. Плахотнюк. – Львів : СПОЛОМ, 2018. – 222 с.
32. Сучасне хореографічне мистецтво: тенденції та перспективи розвитку.: навчально-методичний посібник / упоряд. О. Плахотнюк. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка кафедра режисури та хореографії, 2020. – Ч. III – 134 с.
33. Сучасний танець. Основні теорії і практики : навч. посіб. / О. Бігус, О. Маншиліна, Д. Кондратюк, Л. Мова, А. Журавльова, І. Герц, Н. Донченко, Н. Батєєва. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. – 264 с.
34. Сучасний танець: шляхи творчого вдосконалення: навчальний посібник / Герц І., Мова Л., Кебас О., Бойко О., Журавльова А. – Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. – 241.
35. Шабаліна О. Пластичність. Мова. Тїло : монографія / О. Шабаліна. – Київ : ФО-П Полїщук О. В., 2017. – 194 с.

Історико-побутовий танець.

36. Вїльховченко Т. Теорія і методика історико-побутового танцю: Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Хореографія» Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – Луганська : «Альма –мастер». 2008. – 52 с.
37. Онищенко Л. Історія розвитку бального танцю (від XV до кінця XIX столїття) : метод. реком. / Л. Онищенко. – Винниця : Нова книшка, 2017. – 32 с.

Бальний танець (Спортивний танець).

38. Годовський В., Горбунко О. Композиція латиноамериканських танців. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів першого-другого курсів кафедри хореографії. – Рівне: РДГУ, 2005. – 35 с.
39. Годовський В., Горбунко О. Теорія та методика викладання латиноамериканських танців. Лекційний курс та методичні рекомендації студентів першого курсів кафедри хореографії. – Рівне: РДГУ, 2005. – 35 с.

40. Онищенко Л. Бальний танець (XX століття) : методичні рекомендації / Л. Онищенко. Вінниця : Нова книшка, 2018. – 32 с.
41. Павлюк Т. Мистецтво бальної хореографії: історія та тенденції розвитку / Т. Павлюк. – Київ. Довіра, 2020 – 292 с.
42. Бальна хореографія: історія, теорія, практика / М. Бевз, О. Вакуленко, Н. Горбатова, С. Єфанова, М. Кеба, А. Крись, Т. Павлюк, А. Підлипська, О. Просьолков, Л. Шепопал. – Київ : НАКККіМ, 2017. – 226 с.

Історія хореографії.

43. Білошкурський В. Танцювальне мереживо Полтавського краю : збірник хореографічних матеріалів / В. Білошкурський, С. Шалапа., В. Перепілковна. – Київ : НАКККіМ, 2014. – 268 с.
44. Демків Д. Ярослав Чуперчук: феномен гуцульської хореографії: Нарис, Спогади, Фотоматеріали. – Коломия : Вік, 2001. – 168 с.
45. Павлюк Т. Українське балетмейстерське мистецтво (II пол. XX ст.) / Т. Павлюк. – Київ : Видав. Центр КНУКіМ, 2017. – 214 с.
46. Паламарчук О. Музичні вистави Львівських театрів (1779–2001). – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2007. – 448 с.
47. Підлипська А.М. Концептуально-смілове поле балетної критики в радянській Україні 1920-1930-х років. – Київ : Ліра-К, 2021. – 382 с.
48. Похиленко В. Танець між Небом і Землею / В. Похиленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – 352 с.
49. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. – Київ : Музична Україна, 2003. – 440 с.
50. Станішевський Ю. Національна опера України 2001-2011. / Ю. Станішевський. – Київ : Муз. Україна. 2012. – 304 с.
51. Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс) : колективна монографія / за заг. ред. О. Плахотнюка. – Львів : СПОЛОМ, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 316 с.
52. Чапалов О. Хореологія. Статті та лекції / О. Чапалов. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – 228 с.

Історія костюму

53. Космічна О. Український народне вбрання. – Київ : Балтія-Друк, 2006. – 64 с.
54. Ніколаєва Т. Український костюм. Надія на ренесанс. – Київ : Дніпро, 2005. – 320 с.
55. Стельмащук Г. Давнє вбрання на Волині: Етнографічно-мистецтвознавче дослідження. Монографія. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2006. – 280 с.
56. Шевнюк О. Історія костюма: Навч. посіб. – Київ : Знання, 2008. – 37 с.